

رابطه اعتیاد مادران به اینترنت و مشکلات رفتاری با نقش میانجی گری سبک دلبستگی دانش آموزان دختر پایه سوم ابتدایی

زهرا گلی زاده^۱، محمود کمالی زارچی^۲، محمدحسن دشتی^۳

^۱ کارشناسی ارشد، روانشناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور، ایران، یزد، تفت.

^۲ استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، ایران، یزد، تفت.

^۳ استادیار، تربیت بدنی، دانشگاه پیام نور، ایران، یزد، تفت.

نام نویسنده مسئول:

زهرا گلی زاده

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۲/۲۵

چکیده

هدف از پژوهش حاضر نقش واسطه ای سبک های دلبستگی در رابطه ی بین اعتیاد مادران به اینترنت و مشکلات رفتاری دانش آموزان دختر پایه سوم ناحیه دو شهر یزد در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ بوده است. این پژوهش از لحاظ هدف تحقیق در طبقه تحقیقات کاربردی و از لحاظ روش جمع آوری داده ها جز تحقیقات توصیفی بوده است. که با هدف پیش بینی الگوی رابطه بین متغیرها انجام شده است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش آموزان دختر پایه سوم ابتدایی ناحیه دو شهر یزد، به تعداد ۳۳۸۷ نفر می باشد. با این حجم جامعه آماری تعداد ۱۳۲ نفر نمونه، بر اساس فرمول فیلد به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب گردیدند، بعد از جمع آموری داده ها، تجزیه و تحلیل بر روی پرسشنامه دانش آموزان و مادران آنها صورت گرفت. ابزار سنجش در این پژوهش پرسشنامه مشکلات رفتاری راتر، اعتیاد به اینترنت یانگ و پرسشنامه روابط میانی دلبستگی هالپرن و کاپرنبرگ بوده است. جهت تجزیه و تحلیل داده ها نیز با استفاده از نرم افزار (SPSS20) و (AMOS) و روش های آماری، ضریب همبستگی، رگرسیون دو یا چند متغیره و تحلیل مسیر استفاده شده است. یافته های پژوهش نشان داد، رابطه متغیر اعتیاد مادران به اینترنت و مشکلات رفتاری کودکان با مقدار همبستگی ۰/۱۷۶ با سطح معناداری ۰/۰۴۴ که از خطای مفروض در پژوهش ۰/۰۵ کم تر است بنابراین رابطه دو متغیر معنادار و مثبت است. با توجه به مقدار همبستگی دو متغیر با نقش واسطه ای متغیر دلبستگی هرچه نمره ی اعتیاد به اینترنت مادران بیش تر باشد میزان مشکلات رفتاری نیز بیش تر است.

واژگان کلیدی: مشکلات رفتاری- اعتیاد مادران به اینترنت- سبک دلبستگی.

مقدمه

تحقیقات نشان می دهد بسیاری از مشکلات رفتاری به طور خفیف در کودکان وجود دارد بدون آن که توسط معلم و خانواده تشخیص داده شود و تنها زمانی که به علل مختلفی که مرتبط با کودک و شیوه برخورد اطرافیان با وی و بروز بحران هایی چون مرگ، طلاق والدین، مشکلات مدرسه و غیره باشد، تظاهر می یابد و به دلیل عدم تشخیص و درمان به موقع منجر به عواقب نامطلوب در سنین کودکی، نظیر افت عملکرد تحصیلی، عدم تبعیت از والدین و مشکلات تعاملی در زندگی بزرگسالی می شود (۱). شیوع ۶ تا ۱۰ درصدی این اختلالات در بین کودکان سنین مدرسه در کشور های مختلف گزارش شده است (۲). مرتبط بودن موضوعاتی مانند ارتکاب جرایم، گرایش به انجام رفتارهای پرخطر (۳). و مزمن و پایدار شدن آنها، ما را بر آن بر میدارد، که به مشکلات رفتاری کودکان بپردازیم. مک ماهون در بررسی های مختلف به صورت پایدار و هماهنگ نشان داد، مشکلات رفتاری در دوران کودکی پیش بینی کننده ی افزایش احتمال ابتلا به اختلالات روان پزشکی در دوران نوجوانی و بزرگسالی است (۴). منظور از مشکلات رفتاری کلیه رفتارهای تکراری غیرعادی و آزاردهنده نظیر: مکیدن انگشت، ناخن جویدن، تیک، لکنت زبان، کتک کاری، قشقرق به راه انداختن وغیره است. که باعث اختلال در کارکرد فرد و خانواده شده و آثار منفی بر یادگیری، ارتباط و کارایی اجتماعی کودکان دارد (۵).

اختلالات رفتاری می تواند مشکلات تحصیلی متعددی برای دانش آموزان ایجاد کند. پژوهش های همه گیر شناختی، در مورد مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان نشان می دهند که اکثر بزرگسالان ضد اجتماعی تاریخچه ای طولانی از، مشکلات رفتاری در دوران کودکی داشته اند. کودکان مبتلا به مشکلات رفتاری نمی توانند تکالیف مدرسه را در سطحی که مورد رضایت اولیای مدرسه باشد، انجام دهند. آنها احتمالاً از کمبودهای تحصیلی که در سطوح پیشرفت و مهارتهای خاص به ویژه در خواندن منعکس می شود، رنج می برند (۶). همچنین کودکان دارای مشکلات رفتاری معمولاً فراخوانی توجه کوتاه و عزت نفس پایین داشته و در ارتباط با اعضای خانواده، اطرافیان و مردم مشکل دارند و به آسانی ناکام می شوند (۷).

یکی از عوامل تاثیر گذار بر روی رفتار که جز عوامل عاطفی محسوب می شود، سبک های دلبستگی است. دلبستگی یک واژه روانشناختی است که رابطه عاطفی و اجتماعی کودک و مادر را بیان می کند. رابطه اولیه مادر و کودک دلبستگی را ایجاد می کند؛ این پدیده روانی یکی از عوامل عمده در تحولات اجتماعی و عاطفی فرد محسوب می گردد. همچنین دلبستگی کودک به مادر نتایج طولانی مدت را به دنبال دارد و شالوده روابط بعدی فرد با دیگران، مناسبات عاطفی و اجتماعی او را به دنبال دارد. (۸) روش مشاهده ای ساخت یافته ای تحت عنوان «آزمایش موقعیت نا آشنا» جهت مطالعه تفاوت های فردی عملکرد سیستم دلبستگی در پیوند والد- کودک ابداع کرد، به این طریق، تفاوت های کودکان از لحاظ واکنش به فرد غریبه و واکنش در غیبت مراقب، در طول بازی مورد مشاهده و بررسی قرار گرفت. بر پایه ی چنین مشاهداتی سه الگوی دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگراتو سیف شد (۹). بالبی، در تاکیدش بر اهمیت ارتباط مادر و کودک، بیان کرد، آنچه برای سلامت روانی کودک ضروری است، تجربه یک ارتباط گرم، صمیمی و مداوم با مادر یا جانشین دائم اوست. او معتقد است که بسیاری از اشکال روان پریشی و اختلالات شخصیت، حاصل محرومیت کودک از مراقبت مادرانه و یا عدم پایایی ارتباط کودک با فرد مورد دلبستگی است تحقیقات فراوانی موید این نکته است که عدم ایمنی دلبستگی، کودک را در معرض مشکلات رفتاری و ارتباطی فراوانی قرار می دهد (۱۰). درباره ارتباط خاص بین دلبستگی نایمن در دوره نوزادی و نوپایی و مشکلات رفتاری در دوره پیش دبستانی و سال های اولیه دوره ابتدایی تحقیقات و بحث هایی شده است بعضی از مطالعات موید این ارتباط است. مثلاً افرادی که در دوره نوزادی مقاومت و اجتناب داشتند، در دوره پیش دبستانی و سال های اولیه دوره دبستان الگوهایی از خشم و پرخاشگری و نافرمانی یا گوشه گیری و افسردگی نشان دادند (۱۱). (۱۲) در پژوهشی نشان داد، سبک دلبستگی نایمن به طور معنی داری با اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت دارد، در حالی که سبک دلبستگی ایمن به طور معناداری ارتباط منفی با رفتارهای اعتیادآور به اینترنت دارد. علاوه بر این مدل های سبک دلبستگی ارتباط منفی با اعتیاد به اینترنت دارد.

(۱۳) در پژوهشی نشان داد سبک های دلبستگی ایمن و اضطرابی به طور منفی توانایی پیش بینی مشکلات رفتاری درونی کودکان را دارد، در حالی که سبک دلبستگی اجتنابی به طور مثبت توانایی پیش بینی مشکلات رفتاری درونی را دارد. همچنین رابطه معکوس معناداری بین مشکلات رفتاری درونی و بیرونی با سبک دلبستگی ایمن وجود دارد. (۱۴) نشان داد اعتیاد به اینترنت

با برخی از صفات شخصیتی دانشجویان از جمله روان توافق پذیری، مسیولیت پذیری و همچنین سبک های دلبستگی شامل سبک دلبستگی ایمن ارتباط دارد. (۱۵) نشان داد از بین سبک های دلبستگی تنها سبک دلبستگی اضطرابی به صورت مثبت و معناداری اختلاف درون سازی شده را پیش بینی می کند. (۱۶) در پژوهشی. نشان داد، دانش آموزان پسر دلبستگی بیشتری نسبت به دختران دارند. علاوه بر این نتایج آزمون همبستگی نشان داد همبستگی مثبت و معناداری بین سبک دلبستگی نایمن و مشکلات رفتاری و عاطفی نوجوانان وجود دارد. یکی از عواملی که با سبک دلبستگی نایمن، رابطه مثبت دارد زمان استفاده از اینترنت توسط والدین می باشد. (۱۷) نشان داد که بین سبک های دلبستگی نایمن اضطرابی و اجتنابی و همچنین تعداد ساعات جدایی مادر از کودک با مشکلات رفتاری کودکان ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد. کاربرد فراوان اینترنت در دنیای امروز و جذابیت های آن سبب شده تا در سال های اخیر پدیده ای به نام اعتیاد اینترنتی ظهور یابد (۱۸). و (۱۹). در پژوهش نشان داد سطح بالای استفاده از اینترنت موجب مشکلات جسمی و رفتاری-هیجانی در نوجوانان شده است. اختلال اعتیاد به اینترنت یک پدیده ای بین رشته ای است و علوم مختلف پزشکی، کامپیوتر، جامعه شناسی، حقوق، اخلاق و روانشناسی هر یک از زوایای مختلف این پدیده را بررسی کردند (۲۰). اما بیشتر اعتیاد به اینترنت به عنوان یک اختلال روان شناختی در علم روانشناسی و پزشکی مطرح است. اعتیاد به اینترنت با عبارتی نظیر: اختلال ناشی از استفاده بیش از حد از اینترنت یا استفاده نامعقول و بیمارگونه از اینترنت نیز، تعریف می شود. استفاده ی آسیب زا از اینترنت به نوعی زندگی اینترنتی منجر می شود. به طور کلی افراد می خواهند، زمان بیشتری را به اینترنت اختصاص دهند. لذا با یک فرافکنی، برای جبران خلا حضور و هم صحبتی و همدلی با فرزندان نشان رایانه های شخصی و اینترنت را جایگزین نموده اند. این گونه فعالیت ها باعث عدم ارتباط صحیح فرد با اعضای خانواده می شود و به چالشی برای وی در جامعه تبدیل می شود که تغییر و هدایت آن بسیار مشکل خواهد بود (۲۱). (۲۲) کیفیت زندگی و اعتیاد به اینترنت مادران را دارای تاثیر معنادار و قابل پیش بینی بر اختلال رفتاری کودکان دانست. (۲۳) نشان داد که مادرانی که پیوسته ساعاتی از روز را در فضای مجازی سپری می کنند متوجه می شوند که اینترنت بعد از مدتی رفته رفته به عنوان منبع اصلی سرگرمی آنان در آمده و جنبه ی اعتیاد گونه پیدا می کند و مادران را از تعاملات زندگی واقعی دور می سازد. همچنین (۲۴) در پژوهشی نشان داد که بین مشکلات تفکر با میزان استفاده از فضای مجازی و مشکلات توجه با میزان استفاده از فضای مجازی رابطه معناداری وجود دارد. (۲۵) نشان داد که اختلالات رفتاری دارای همبستگی منفی با سبک دلبستگی ایمن و سبک دلبستگی دوسوگرا یا اضطرابی بود. (۲۶) در پژوهش خود به بررسی سلامت روانی و مشکلات رفتاری در دانش آموزان استفاده کننده از شبکه های اجتماعی پرداخت، نتایج حاکی از آن بود که سلامت روانی دانش آموزان استفاده کننده از شبکه های اجتماعی مجازی در خطر است که مستعد شکایت های جسمانی، افسردگی، مشکل در عملکرد اجتماعی و اضطراب هستند. همچنین مشکلات رفتاری درونی سازی در دانش آموزان استفاده کننده از شبکه های اجتماعی مجازی وجود دارد که مستعد گوشه گیری/ افسردگی، اضطراب/ افسردگی و شکایات جسمانی می شوند. (۲۷) در مطالعات خود نشان دادند که اعتیاد به اینترنت رابطه منفی با معلمان، والدین، عملکرد تحصیلی و کاهش مشکلات رفتاری در نوجوانان دارد. (۲۸) سبک های دلبستگی را قادر به پیش بینی اعتیاد به اینترنت دانستند. همچنین نشان داد که واریانس نمرات اعتیاد به اینترنت را از طریق سبک های دلبستگی قابل و سبک های ایمن و اجتنابی در جهت مستقیم و سبک دوسوگرا در جهت معکوس قادر به پیش بینی اعتیاد به اینترنت دانشجویان می باشد. و (۲۹) به بررسی ارتباط کارکرد و فرایند خانواده (کیفیت روابط والد-فرزند) با اعتیاد به اینترنت دانش آموزان پرداختند نتایج به دست آمده از این پژوهش نشان داد، کارکرد و روابط والد-فرزندی مختل گرایش بیشتری به استفاده آسیب زا از اینترنت دارند. (۳۰) در پژوهشی نشان داد: دلبستگی اضطرابی، اجتنابی و نشخوارگری در نوجوانان شبه خانواده و دلبستگی اضطرابی و فاجعه پنداری در نوجوانان غیر شبه خانواده درونی سازی رفتار را پیش بینی نمودند. در نوجوانان شبه خانواده، نشخوارگری و دلبستگی اضطرابی و در نوجوانان غیر شبه خانواده راهبرد ملامت دیگران، دلبستگی اضطرابی، ارزیابی مجدد مثبت، فاجعه پنداری و نشخوارگری، برون سازی رفتاری را پیش بینی نمودند. (۳۱) پژوهشی را با عنوان سبک های دلبستگی و اعتیاد به اینترنت به صورت آنلاین انجام داد. نتایج به دست آمده نشان داد شرکت کنندگان با سبک دلبستگی نایمن گرایش بیشتری به استفاده از اینترنت در مقایسه با افراد با سبک دلبستگی ایمن داشتند. همچنین سبک دلبستگی دوسوگرا به طور معناداری با استفاده از اینترنت رابطه داشت. (۳۲) به بررسی رابطه ی سبک های دلبستگی و نشانگان اختلال با اعتیاد به اینترنت در نوجوانان

شهر تهران پرداخت نتایج نشان داد که، از بین اختلالات رفتاری مشکلات سلوک، قانون شکنی، پرخاشگری و مشکلات تفکر در جهت مثبت توان پیش بینی اعتیاد به اینترنت را دارند.

به دلیل اهمیت موضوع هرگونه تلاشی که در راستای شناسایی، تشخیص، پیشگیری، کنترل و درمان اختلال رفتاری صورت بگیرد حائز اهمیت خواهد بود، لذا در این پژوهش پیامدهای استفاده بیش از اندازه مادران از اینترنت و تاثیرات آن بر مشکلات رفتاری فرزندان و همچنین نقش واسطه ای سبک های دلبستگی بین این دو بررسی می شود تا بر اساس نتایج به دست آمده پیشنهادها و راهکارهای مناسبی ارائه شود. بنابراین محقق در این پژوهش بر آن است به این سوال پاسخ دهد که آیا سبک های دلبستگی در رابطه بین اعتیاد مادران به اینترنت و مشکلات رفتاری دانش آموزان دختر، نقش واسطه ای ایفا می کند؟

روش

این پژوهش توصیفی از نوع پیش بینی است. جامعه آماری این تحقیق، شامل کلیه دانش آموزان دختر پایه سوم دبستان های ناحیه دو شهر یزد که بر اساس اطلاعات دریافتی از گروه طرح و برنامه ریزی اداره کل آموزش و پرورش اداره ناحیه ۲ یزد، در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ می باشد، که تعداد آنها ۳۳۸۷ نفر هستند. حجم نمونه این پژوهش با استفاده از فرمول فیلد (۲۰۰۹)، ۱۳۵ نفر است. برای انتخاب نمونه از روش نمونه گیری خوشه ای چندمرحله ای استفاده گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده ها نیز با استفاده از نرم افزار (SPSS20) و (AMOS) و روش های آماری، ضریب همبستگی، رگرسیون دو یا چند متغیره و تحلیل مسیر استفاده شده است.

ابزار پژوهش

روش گردآوری اطلاعات در این پژوهش به صورت میدانی بود. ابزار گردآوری پرسشنامه می باشد. در این پژوهش از سه پرسشنامه استفاده گردیده است:

پرسشنامه اختلالات رفتاری راتر (فرم والدین)

(۳۳) این پرسشنامه را برای تشخیص کودکانی که دچار اختلال رفتاری هستند طراحی نمودند. این فرم شامل ۱۸ ماده است و مسائلی مربوط به تندرستی و عادت های کودکان را در بر می گیرد. پرسشنامه توسط مادر تکمیل می شود و دارای دستورالعمل ویژه است. بعد از توضیح نحوه نمره گذاری از مادر خواسته می شود تا، عبارات پرسشنامه را مطالعه نموده و با در نظر گرفتن مشاهدات و شناخت خود از رفتارهای کودک پرسشنامه را در مورد کودک تکمیل کند. در مقابل هر عبارت در پرسشنامه سه ستون وجود دارد. پس از تکمیل پرسشنامه عبارتی که در مورد رفتار کودک کاملاً درست است نمره «۲» اگر تا حدودی درست است نمره «۱» و اگر اصلاً درست نیست نمره «۰» تعلق می گیرد. در نهایت با جمع نمرات، نمره کل آزمون به دست می آید. راتر و همکاران مطالعه وسیعی در مورد کودکان ۱۰ و ۱۱ ساله انجام دادند. در این مطالعه تعداد ۱۵۳۶ کودک با پرسشنامه راتر مورد ارزیابی قرار گرفتند و پایایی این پرسشنامه سنجیده شد. راتر پایایی بازآزمایی و پایایی درونی پرسشنامه را در یک مطالعه پیش آزمون - پس آزمون با فاصله دو ماه ۰/۷۴ گزارش کرد. همچنین همبستگی بین پاسخ های پدران و مادران ۰/۶۴ بوده است. مطالعات صورت گرفته دیگر بر روی اعتبار پرسشنامه راتر نشان می دهد که همسانی درونی ۰/۷۹ است. در یک مطالعه که توسط (۳۴) بر روی ۱۲۴ کودک چینی مبتلا به اختلال سلوک، اختلالات هیجانی و گروه کنترل انجام شد، نتایج پژوهش نشان داد که تمایز در نمره کل مقیاس والدین و معلم بسیار رضایت بخش است به طوریکه ۰/۹۶ برای پسران و ۰/۹۳ برای دختران گزارش شد.

پرسشنامه روابط میانی دلبستگی (KCAQ)

این پرسشنامه توسط (۳۵) جهت سنجش دلبستگی کودکان در دوره میانه ی کودکی برای کودکان در دوره سنی میانی کودکی (قبل از دبستان و دبستان، ۳ تا ۱۲ سال) طراحی شده و توسط ما در تکمیل می شود. این پرسشنامه شامل ۲۰ گویه است. برای نمره گذاری هر گویه، درجه ای بین ۰ تا ۵ (همیشه تا هرگز) به هر آزمودنی تعلق می گیرد. نسخه اولیه این مقیاس شامل ۳۶ گویه بوده است که سازندگان پرسشنامه با استفاده از روش تحلیل عوامل به روش مولفه های اصلی (PCA) و چرخش واریماکس، این پرسشنامه را بررسی کردند ملاک استخراج عوامل شیب نمودار اسکری و ارزش ویژه بالاتر از یک بود. در مجموع

این چهار عامل ۴۴ درصد از واریانس کل مقیاس را تبیین کردند. همچنین ۱۶ گویه دارای بار عاملی پایینی بودند که در نتیجه این گویه ها توسط سازندگان مقیاس از مجموعه گویه های پرسشنامه حذف شدند. نتایج تحلیل عاملی وجود چهار عامل در گویه ها را تایید نموده است. مولفه های مقیاس مذکور شامل یک خرده مقیاس (نمره کل) و چهار زیر پرسشنامه می باشد. مولفه اول (شش گویه):

"تکامل انطباقی مثبت"، بار عاملی این مولفه در دامنه ای بین ۰/۵۶ تا ۰/۶۸ بود. مولفه دوم (۶ گویه): "رفتار های منفی"، بار عاملی این مولفه ها در دامنه ای بین ۰/۴۷ تا ۰/۶۰ بود. مولفه سوم (۴ گویه): "واکنش هیجانی"، بار عاملی این مولفه ها در دامنه ای بین ۰/۴۱ تا ۰/۶۹ بود. مولفه چهارم (۴ گویه): "دوری گزیدن از حمایت چهره دل بستگی/فرد مراقب"، بار عاملی در دامنه ای بین ۰/۵۸ تا ۰/۶۵ بود. نمره ی کل مقیاس از جمع ۲۰ گویه به دست می آید. پایایی اولیه پرسشنامه (KCAQ) در مطالعه ی سازندگان پرسشنامه بر اساس همبستگی درونی، ۰/۸۵ و بر اساس روش دو نیمه کردن، ۰/۸۳ گزارش شده است. این پرسشنامه بر روی ۲۳ کودک به صورت تکرار پذیری آزمون - بازآزمون مورد بررسی قرار گرفته که پایه پایایی آن ۷۹ درصد گزارش شده است میزان آلفای کرونباخ توسط سازندگان مقیاس برای مولفه های تکامل انطباقی مثبت، رفتارهای منفی، واکنش های هیجانی و دوری گزیدن از حمایت چهره دل بستگی/فرد مراقب به ترتیب ۰/۶۹، ۰/۶۳، ۰/۶۵ و ۰/۵۶ گزارش شده است. روایی سازه ی پرسشنامه (KCAQ) با پرسشنامه اختلال دل بستگی راندولف (RADQ) مورد بررسی قرار گرفته و نتایج آن مطلوب و مناسب بوده است. به طور کلی نتایج نشان می دهد که این پرسشنامه از خصوصیات روان سنجی مناسب و مطلوبی برخوردار است (۳۶).

پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ (IAT)

برای بررسی اعتیاد مادر به اینترنت مادر در این پژوهش، از پرسشنامه اعتیاد به اینترنتی (۳۷) استفاده شد. این ابزار دارای سوالاتی درباره میزان تجربه مشکلات کاربران با توجه به استفاده بیش از اندازه از اینترنت است. در این آزمون خواننده باید به هر یک از ۲۰ سوال روی مقیاس ۶ درجه ای لیکرت، شامل هرگز (۰)، به ندرت (۱)، گاهی (۲)، معمولاً (۳)، اغلب (۴) و همیشه (۵) پاسخ بدهد. دامنه نمرات این آزمون از ۰ تا ۱۰۰ است. که نمره بیشتر نشان دهنده وابستگی بیشتر به اینترنت و شدید تر بودن مشکلاتی است که در نتیجه استفاده از اینترنت برای شخص وجود آمده است. برای ارزیابی نمره حاصل، از دستورالعمل یانگ استفاده شد، بدین معنی که نمره ۰ تا ۳۹ نشان دهنده «کاربر معمولی» نمره ۴۰ تا ۶۹ نشان دهنده «کاربر در معرض خطر» و نمره ۷۰ تا ۱۰۰ نشان دهنده «کاربر معتاد» است. علوی و همکاران (۱۳۸۸) برای این پرسشنامه دو نوع روایی دیگر محتوایی و افتراقی ۰/۵۰، بازآزمایی ۰/۷۹، همسانی درونی ۰/۸۸ و تنصیف ۰/۸۲ به دست آوردند.

یافته ها

جدول ۱: شاخص های توصیفی

مقیاس تعداد مینیمم ماکزیمم میانگین انحراف معیار
مشکلات رفتاری ۱۳۵ ۲۰ ۲۶/۲ ۵/۰۲
اعتیاد مادران به اینترنت ۱۳۵ ۲۰ ۶۱ ۳۰/۷۳ ۹/۹۸
سیک دل بستگی ۱۳۵ ۲۴ ۶۹ ۴۳/۴۸ ۶/۷۱

جدول شماره ۱ نشان دهنده ی شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش می باشد که مقدار میانگین و انحراف معیار هر مقیاس مشخص شده است

جدول ۲: آزمون کلموگروف اسمیرنف برای بررسی نرمال بودن متغیرها

متغیر تعداد اماره سطح معناداری
مشکلات رفتاری ۱۳۵ / ۴۴۶ / ۹۸۲
اعتیاد به اینترنت مادران ۱۳۵ / ۴۴۸ / ۹۷۱
سبک دل بستگی ۱۳۵ / ۱۱۸۵ / ۱۲۱

برای بررسی نرمال بودن داده ها از آزمون کلموگروف اسمیرنف استفاده شده است. با توجه به داده های جدول فوق و مقدار سطح معناداری در متغیرهای مشکلات رفتاری، اعتیاد به اینترنت مادران و سبک دل بستگی که سطح معناداری بزرگ تر از خطای مفروض در پژوهش ۰/۰۵ شده است بنابراین متغیرهای مشکلات رفتاری، اعتیاد به اینترنت مادران و سطح دل بستگی نرمال هستند.

جدول ۳: مقادیر همبستگی جزئی متغیرهای اعتیاد مادران به اینترنت و مشکلات رفتاری با نقش واسطه ای سبک دل بستگی

همبستگی	تعداد	سطح معناداری
۰/۱۷۶	۱۲۹	۰/۰۴۴

برای بررسی همبستگی متغیرهای اعتیاد به اینترنت مادران و مشکلات رفتاری با نقش واسطه ای سبک دل بستگی از همبستگی جزئی استفاده شده است با توجه به مقدار همبستگی ۰/۱۷۶ با سطح معناداری ۰/۰۴۴ که از خطای مفروض در پژوهش ۰/۰۵ کم تر است بنابراین رابطه دو متغیر معنادار و مثبت است. با توجه به مقدار همبستگی دو متغیر با نقش واسطه ای متغیر دل بستگی هرچه نمره ی اعتیاد به اینترنت مادران بیش تر باشد میزان مشکلات رفتاری نیز بیش تر است. برای بررسی قابلیت پیش بینی مشکلات رفتاری با استفاده از متغیرهای اعتیاد مادران به اینترنت و سبک دل بستگی از رگرسیون دومتغیره استفاده شده است.

جدول ۴: تحلیل واریانس متغیرهای مشکلات رفتاری، اعتیاد به اینترنت مادران و سبک دل بستگی

متغیرهای ورودی	منابع	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره F	سطح معناداری	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده
اعتیاد به اینترنت مادران و سبک دل بستگی	رگرسیون	۳۳۶/۲۰۹	۲	۱۶۸/۱۰۵	۷/۳۵۴	۰/۰۰۱	۰/۱۰۲	۰/۰۸۸
	باقی مانده	۲۹۴۸/۷۰۰	۱۳۳	۲۲/۸۵۸				
	جمع	۳۲۸۴/۹۰۹	۱۳۵					

با ورود متغیرهای اعتیاد مادران به اینترنت و سبک دل بستگی در مدل رگرسیون، مقدار آماره f برابر ۷/۳۵۴ با سطح معناداری ۰/۰۰۱ است که از خطای مفروض در پژوهش (۰/۰۵) کم تر است. لذا مدل رگرسیون معنادار است. میزان ضریب تعیین ۰/۱۰۲ یعنی ۱۰/۲ درصد تغییرات متغیر مشکلات رفتاری توسط متغیرهای اعتیاد به اینترنت مادران و سبک دل بستگی پوشش داده می شود.

جدول ۵ ضرایب رگرسیون متغیرهای اعتیاد مادران به اینترنت و سبک دل بستگی

متغیرها	B	انحراف استاندارد	ضریب بتا	آماره T	سطح معناداری
ثابت	-۴/۰۸۰	۳/۰۹۸		-۱/۳۱۷	۰/۱۹۰
اعتیاد به اینترنت مادران	۰/۰۸۴	۰/۰۴۱	۰/۱۷۳	۲/۰۳۶	۰/۰۴۴۰
سطح دل بستگی	۰/۱۷۶	۰/۰۶۴	۰/۲۳۶	۲/۷۷۰	۰/۰۰۶

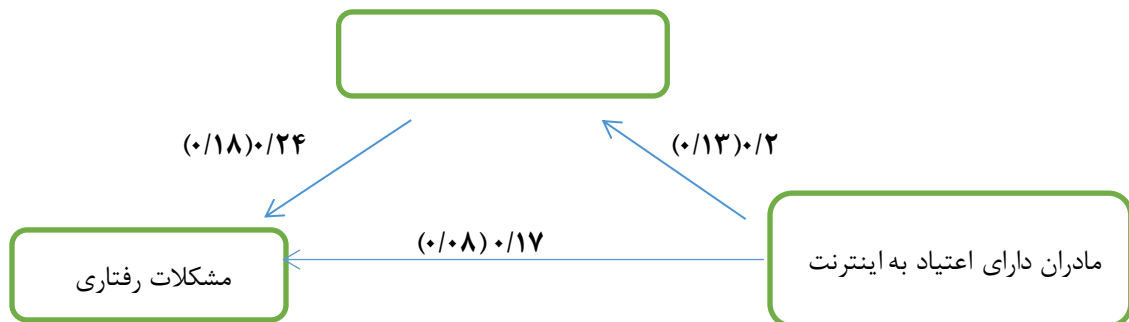
با توجه به سطح معناداری متغیرهای اعتیاد مادران به اینترنت و سبک دلبستگی، $0/044$ و $0/006$ که کم تر از خطای مفروض در پژوهش ($0/05$) است متغیرها در مدل معنادار هستند و با توجه به ضریب تعیین $10/2$ درصد از تغییرات متغیر مشکلات رفتاری مربوط به متغیرهای اعتیاد به اینترنت مادران و سطح دلبستگی است. بنابراین می توان با توجه به اعتیاد مادران به اینترنت و سبک دلبستگی، مشکلات رفتاری را پیش بینی کرد. مدل مورد نظر با استفاده از ضرایب رگرسیون برابر است با ((سبک دلبستگی) $+0/176$ (اعتیاد مادران به اینترنت) $+0/084 - 4/08$) و با استفاده از ضرایب استاندارد شده رگرسیون (سبک دلبستگی) $+0/236$ (اعتیاد مادران به اینترنت) $+0/173$) است.

همچنین تحلیل مسیر رابطه متغیرهای مشکلات رفتاری و اعتیاد مادران به اینترنت با نقش واسطه ای سبک دلبستگی زندگی به صورت ذیل می باشد.

جدول ۶: مقادیر پارامترهای تحلیل مسیر متغیرهای اعتیاد به اینترنت مادران و مشکلات رفتاری با نقش واسطه ای سبک دلبستگی

معناداری	خطای استاندارد	برآورد استاندارد نشده	برآورد استاندارد شده	
$0/018$	$0/056$	$0/132$	$0/203$	اعتیاد مادران به اینترنت سبک دلبستگی
$0/005$	$0/062$	$0/176$	$0/236$	سبک دلبستگی مشکلات رفتاری
$0/04$	$0/041$	$0/084$	$0/173$	اعتیاد مادران به اینترنت مشکلات رفتاری

با توجه به سطح معناداری در هر سه متغیر در حالت استاندارد و غیراستاندارد که کم تر از خطای $0/05$ است پارامترهای برآورد شده در حالت استاندارد و غیراستاندارد در مدل معنادار است.

نمودار ۱: تحلیل مسیر و ضرایب استاندارد شده (استاندارد نشده) متغیرهای اعتیاد مادران به اینترنت و مشکلات رفتاری با نقش واسطه ای سبک دلبستگی

نتیجه گیری

پژوهش حاضر که به بررسی نقش میانجی گری سبک دلبستگی بین اعتیاد مادران به اینترنت و مشکلات رفتاری کودکان پرداخته شد. برای بررسی همبستگی متغیرهای اعتیاد به اینترنت مادران و مشکلات رفتاری با نقش واسطه ای سبک دلبستگی از همبستگی جزئی استفاده شده است با توجه به مقدار همبستگی $0/176$ با سطح معناداری $0/044$ که از خطای مفروض در پژوهش $0/05$ کم تر است بنابراین رابطه دو متغیر معنادار و مثبت است. نتیجه پژوهش حاضر با نتیجه پژوهش شریفی و ایروانی همسو است. شریفی و ایروانی در مطالعه خود به دنبال پیش بینی اختلال رفتاری کودکان بر اساس اعتیاد مادران به اینترنت در دانش آموزان دختر دوره ابتدایی بودند. نتایج نشان داد، بین کاربر عادی و مشکل دار و معتاد به اینترنت با اختلال رفتاری کودکان رابطه وجود دارد. بدین صورت که بین کاربر عادی و اختلال رفتاری رابطه منفی معنی دار؛ و بین اختلال رفتاری دانش آموز و اعتیاد به اینترنت مادر رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. از آنجایی که اعتیاد به اینترنت یا عدم اعتیاد به اینترنت معرف جنبه‌ای از

سلامت روان می باشد. می توان به پژوهش مشابه (۳۸) اشاره کرد. آنها در پژوهش خود نشان دادند که بین مشکلات رفتاری کل، علائم رفتاری برون سازی و علائم رفتاری درون سازی کودک و همه خرده مقیاس های سلامت روان مادران رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. در همین راستا می توان گفت که آسیب روانی مادر موجب اختلال عاطفی، هیجانی و مشکلات تحصیلی فرزندان می شود. براساس نظریه یادگیری اجتماعی که بر الگو پذیری از نقش ها، همانند سازی و تعامل های انسانی متکی است، کودک می تواند از مادر خود برخی از موارد شناخت و افکار منفی را فرا بگیرد و بر اساس شناخت منفی نسبت به خود و دنیای پیرامون خود، آنها را درون سازی کند که در نهایت منجر به مشکلات درون سازی شده در وی خواهد شد (۳۸). بنابراین می توان گفت مادرانی که بیشتر ساعات روز را به استفاده از فضای مجازی اختصاص می دهند فرزند خود را از ارتباط عاطفی و سالم محروم می کنند و یا کیفیت این ارتباط کاهش می یابد که در هر صورت، منجر به بروز مشکلات رفتاری در فرزندان آنان خواهد شد. همچنین این رفتار مادرالگوی نامناسبی برای فرزندان خواهد بود. چرا که کودک با الگوبرداری نادرست از رفتار مادر، فضای مجازی را به عنوان اصلی ترین بخش زندگی خود می پذیرد و این امر در طولانی مدت سبب ظهور افرادی منزوی و گوشه گیر و دارای شخصیتی تکامل نیافته در جامعه خواهد شد. یافته های به دست آمده با پژوهش های، (۱۳-۱۷-۲۵-۳۰-۱۵-۱۶) همسو است. (۳۹) بیان می کند افرادی که در دوران کودکی دلبستگی ضعیف نسبت به والدین شان داشتند، در مدرسه با دوستانشان بدر رفتاری نشان می دهند. به اعتقاد این محقق، والدین این کودکان آنها را مورد غفلت قرار دادند و نسبت به رفتارهای کودک پاسخ های نامناسب نشان دادند که مشخصه آن بی اعتمادی، شکنندگی و مشکلاتی مربوط به همدردی با دیگران، حساسیت و ارضای هیجانی در روابط عاطفی است. کودکان به همان شیوه ای با دیگران رفتار می کنند که بر اساس تجاربشان از والدین خود یاد گرفتند. کودکانی که دستخوش دلبستگی ضعیفی هستند دارای ویژگی هایی نظیر ناتوانی در برقراری رابطه طبیعی با دیگران و نقص در رشد اجتماعی توصیف شده اند. به منظور تفسیر نقش دلبستگی در مشکلات رفتاری کودکان می توان الگوهای عملی درونی از خود و از چهره ی دلبستگی را مطرح ساخت. این الگوها طی تجارب روزمره کودک با مادر شکل می گیرد و اکثر تعاملات و رفتارهای فردی را در آینده تحت تاثیر قرار می دهند. چنانچه کودک الگوی عملی درونی مثبتی از مادر و خود نداشته باشد، مستعد انواع ناسازگاری های رفتاری و اجتماعی خواهد بود. (۴۰-۴۱) معتقدند، مکانیسمی که از طریق آن دلبستگی ضعیف به ناسازگاری های رفتاری بعدی منجر می شود به وسیله خشم ناهشیار و حل نشده نسبت به چهره دلبستگی که به سوی دیگر افراد جامعه جابه جا می شود و به شکل مشکلات رفتاری برون سازی بروز می کند، همچنین به وسیله احساس بی اعتمادی نسبت به دیگران که ریشه ناهشیار در بی اعتمادی نسبت به چهره دلبستگی دارد؛ قابل توجیه است. این دلبستگی ممکن است به الگوهای عملی خصمانه ای منجر شود که در آن گوش به زنگ بودن، عصبانیت، خشم حل نشده و پرخاشگری واکنشی به وفور قابل مشاهده باشد. چنین کودکانی دارای الگوهای اسنادی سوگیرانه از حوادث و اشخاص دور و بر خود هستند (۴۲).

دلبستگی برای کودک ارزش حیاتی دارد زیرا همچنان که در دنیای اطرافش کاوش می کند و با امور غیر قابل پیش بینی روبه رو می شود، به او احساس آرامش و امنیت می دهد. کودک انسان ظاهراً تمایل فطری برای دلبستگی دارد و صرفاً به سبب تلاش هایی که والدین برای ارضاء نیازهای او انجام می دهند، به آنها دلبستگی پیدا نمی کند. نقش مادر در کیفیت دلبستگی کودک بسیار مهم است. مادران کودکان ایمن به طور واضح حساس تر و پذیرا تر از مادران کودکان نایمن هستند، مادران کودکان ایمن عواطفی صریح و آشکار نسبت به کودک ابراز می کنند و کمتر عصبانی می شوند، مادران این کودکان با ملایمت و آرامی در کارهای کودک مداخله می کنند. و در موقعیت های حل مسئله مادران کودکان ایمن، در موقع مناسب به کمک و حمایت کودک می پردازند. رفتارهای مادرانه بدون حساسیت و توجه در سال اول زندگی سبب به وجود آمدن دل بستگی توام با نایمنی در کودکان می شود. مادران کودکان دلبسته نایمن بیشتر در جهت خواست ها و حالات خلقی گذران خود، واکنش نشان می دهند تا در برابر علایم دریافتی از کودک؛ کودک اگر مادری طردکننده، بی توجه و بی ثبات داشته باشد در کودکی نگرش بی اعتمادی را پرورش خواهد داد و کودکی مظنون ترسو و مضطرب خواهد شد. در ایران و سایر بخشهای جهان پژوهش های متعددی درباره موضوع اعتیاد به اینترنت و سبک های دلبستگی فرد انجام شده است اما متأسفانه هیچ پیشینه پژوهشی مشابهی که تاثیر اعتیاد اینترنتی مادر بر شکل گیری سبک دلبستگی کودک را بررسی کند یافت نشد. اما در تحقیقات مشابه (۴۳) دسترسی به مادر را یکی از عوامل مهم نایمنی دلبستگی کودک بیان می کند.

یکی از اساسی ترین عوامل خانوادگی که می تواند بسیاری از مشکلات ناشی از خانواده را تحت تاثیر قرار دهد، رابطه والد-فرزندی است. رابطه مطلوب والدین و فرزندان باعث می شود که نیاز های جسمی و روانی فرزندان در خانواده به خوبی برآورده شود که فرزند تمایل بیشتری به همانند سازی با والد داشته باشد که این امر به هماهنگی و پیوستگی با ارزش ها و رفتارهای آنها منتهی می شود و باعث جلوگیری از رفتارهای انحرافی یا پر خطر در آینده می شود. اینترنت وسیله ای است که با وجود عمر کوتاه خود توانسته، تاثیرات بسیاری بر جوامع بگذارد، اما استفاده نامناسب از آن منجر به پیدایش برخی آسیب ها از جمله اعتیاد به اینترنت شده است حال اگر رابطه ی والد- فرزند را تحت تاثیر این آسیب بررسی کنیم، در می یابیم، این پدیده عاملی است که باعث کاهش کیفیت رابطه ی والد- فرزند می شود، بنابراین احتمالاً در شکل گیری دلبستگی های ناایمن و منفی نقش دارد. از محدودیت های تحقیق می توان به حساسیت ارزشی موضوع تحقیق اشاره کرد که ممکن است در برخی موارد، پاسخگویان را به سانسور خود یا پیشگویی خود کامبخش (خوب جلوه دادن خود) سوق داده باشد. هرچند این مورد با توجیهات اولیه مجری تا حدود زیادی کنترل شده است. علاوه بر این ها احتمال ارائه پاسخ های غیر واقعی شرکت کنندگان به دلیل درک نادرست از سوال ها یا احتمال محافظه کاری در پاسخ گویی تحت تاثیر عواملی همچون تمایلات، تعصبات، ناراحتی های خانوادگی و غیره نیز محتمل می باشد. پیشنهاد می شود، جهت اظهار نظر بهتر و قاطعانه تر در مورد نتایج حاصل از این پژوهش پژوهش با نمونه بزرگتر انجام گردد تا قدرت تعمیم نتایج افزایش یابد. همچنین در مطالعات بعدی پژوهش حاضر بر روی نمونه های پسر و پدران آنها همچنین دانش آموزان مقاطع مختلف دیگر که میتوانند، تحت تاثیر اعتیاد اینترنتی والدین خود قرار بگیرند، نیز بررسی گردد.

منابع

- [1] Kaplan, Harold and Zadok, Benjamin. (2005). Handbook of Clinical Psychiatry. Translated by Mohsen Arjmand (1388). Tehran: Nashr Arjmand.
- [2] Hallahan, Daniel. P., Kaufman, James. m. (1991). exceptional Children. Translation: Farhad Maher (1371). Tehran: Roshd Publications.
- [3] Jamaat Lou, Nooshin. (2014). Comparison of emotional and behavioral problems of girls and boys of diploma and specialist mothers. Master's thesis. Allameh Tabatabai University, Part-time Education Campus.
- [4] McMahan, B. (1994). Organizational commitment, relationship commitment and their association with attachment style and locus of control. Unpublished master's thesis, Master of Science in Psychology, Georgia Institute of Technology, Atlanta.
- [5] Khodam Homeira, Madanloo Masoumeh-Mahnaz, Ziaee Tayyeba, Abbas Ali farmer. Behavioral disorders and some related factors in school-age children in Gorgan. Nursing research. 1388; 4 (14)
- [6] Islamieh, Mohammad Mehdi. (2008). Prevalence of Behavioral Disorders in Primary School Students in Tehran, Research in Exceptional Children, Year 8, No. 1, pp. 109-98.
- [7] Sausser, S.H; Waller, R.J (2006). A model for music therapy with students with emotional and behavioral disorder. The Art in Psychotherapy. 33, 1-10.
- [8] Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (1978). Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- [9] Haghghat, Sara (2011). Relationship between attachment styles and cognitive error with pain intensity and physical study in people with chronic pain. Annual to receive a doctorate. Islamic Azad University, Tehran Center, Faculty of Psychology and Social Sciences.
- [10] Allah Jgardi, Mansoura (2013). Evaluation and comparison of attachment styles of mothers with children with behavioral disorders with normal children aged 8-12 years. The end of the master. Islamic Azad University - Islamic Azad University - Shahroud Unit - Faculty of Humanities
- [11] Campbell- sills, L., Cohen, Sh.L., Stein, M.B. (2006). Relationship or resilience to personality, coping, and psychiatric symptoms in young adults. Behaviour Research and Therapy, 44, 585-599.
- [12] Li, Sh.M., & Lin, M. (2014). The Relationship between Attachment Style and Internet Addictive Behaviors. Taiwanese Journal of Psychiatry (Taipei), 28 (4), 251 - 257.
- [13] Tahir, M., Faiz, H. (2014). Impact of Attachment Styles on Internalizing and Externalizing Behavioral Problems among Children and their Academic Achievement. Bahria Journal of Professional Psychology, 13 (2), 42-56.
- [14] Mohammadi, Maryam and Ali Rezaei Sharif (2017). Investigating the Relationship between Attachment Styles and Personality Traits with Internet Addiction in Female Students of Ardabil University. First National Conference on Social Injuries, Ardabil, Mohagheh Ardabili University.
- [15] Heidari, Muhaddatha (1396). Predicting adolescents' emotional and behavioral problems based on parental conflict and attachment styles. Master Thesis. Approved by the Free University of Quds.
- [16] Wambua, G., Obondo, A., Bifulco, A., & Kumar, M. (2018). The role of attachment relationship in adolescents' problem behavior development: a cross-sectional study of Kenyan adolescents in Nairobi city. Child Adolesc Psychiatry Ment Health, 27 (12):1-9.

- [17] Bahtaei, Saeedeh. (1396). The relationship between daily mother-child temporary separations and mother attachment style with children's behavioral problems. Fourth International Conference on Recent Innovations in Psychology, Counseling and Behavioral Sciences.
- [18] Fallah Mahneh, Touraj. (2007). Internet addiction disorder. Journal of Psychology and Information. No. 1, pp. 36-16
- [19] Cerutti, R., Spensieri, V., Presaghi, F., Valastro, C., Fontana, A., & Guidetti, V. (2017). An exploratory study on internet addiction, somatic symptoms and emotional and behavioral functioning in school-aged adolescents. *Clinical Neuropsychiatry*, 14(6), 374-383.
- [20] Moeidfard, Saeed. Habibpour Gotabi, Karam and Ganji, Ahmad. (1386). Study of the phenomenon of addictive use of the Internet among adolescents and young people (15-25 years) in Tehran. *World Journal of Media*, Volume 2, Number 4.
- [21] Negarestani, Maryam. (1394). Investigating the factors related to Internet addiction and its rate among 15-30 year olds in Kerman, M.Sc. Thesis, Bahonar University of Kerman.
- [22] Sharifi, Shahpar., Irvani, Mohammad Reza. (1397). Predicting Behavioral Disorders in Children Based on Mothers' Quality of Life and Internet Addiction in Female Elementary School Students, Volume 4 Number 1, pp. 194-204.
- [23] Seydan, Seyed Abolghasem and Khatibi, Seyedeh Fatemeh and Mahmoudian, Maryam and Irandokht, Mahmoud, 2017, The psychological effect of maternal Internet addiction on the fetus, 4th International Conference on Educational Psychology and Social Studies
- [24] Jamshidi, Ronak and Keyvan Kakabraei (2017). Determining the relationship between cyberspace use and adolescent behavioral problems. 10th International Conference on Psychology and Social Sciences, Tehran, Mehr Ishraq Conference
- [25] Torkshudoz, Shirin., Farrokhzad, Pegah. (1396). Relationship between children's behavioral disorders and parenting styles and attachment styles. *Journal of the Center for Research on Social Factors Affecting Health*, Volume 4, Number 2, pp. 118-126.
- [26] Faqih, Farnaz (1395). Evaluation of mental health and behavioral problems in students using social networks. Master Thesis. Payame Noor University, Kish International Branch.
- [27] Xin, M., Xing, J., Pengfei, W., Hourua, L., Mengcheng, W & Hong, Z. (2018). Online activities, prevalence of Internet addiction and risk factors related to family and school among adolescents in China. *Addictive Behaviors Reports*, (7), 14-18
- [28] Moghnizadeh, Z., and Vafaei Najjar, A. (1395). Investigating the relationship between attachment styles and Internet addiction in students. *Principles of Mental Health*, 18 (4), 220-226.
- [29] Imani, Mehdi; Shiralinia, Khadijeh (1394). The Role of Family Function and Process (Quality of Parent-Child Relationships) in Internet Addiction in High School Students. *Shiraz City* Volume 5 Number 2.
- [30] Pour Mohseni Klori, Fereshteh., Iranian Klori, Seyed Adel., Tehranizadeh, Maryam. (1394). Investigating and comparing attachment styles and emotion regulation strategies in predicting behavioral and emotional problems of quasi-family and quasi-family adolescents. *Family Research Quarterly*, Eleventh Year, No. 44, pp. 294-492.
- [31] Eichenberg, Ch., Schott, M., Decker, O., & Sindelar, B. (2017). Attachment Style and Internet Addiction: An Online Survey. *Journal of medical internet research*, 19 (5), 1-10.

- [32] Mir Wahhabi Namini, Leila (1391). Investigating the Relationship between Attachment Styles and Syndrome Disorder and Internet Addiction in Adolescents in Tehran. Master Thesis. Approved by Azad University, Central Tehran Branch.
- [33] Rutter M. (1964). A children behavior questionnaire for completion by tewcher. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*; 31: 12-16.
- [34] Wong, P. (1998). Implicit Theories of Meaningful Life and the Development of the Personal Meaning Profile. In P. Wong & P. Fry (Eds.) (1998). *The human quest for meaning: a handbook of psychological research and clinical applications*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- [35] Soleimani, Hamideh., Bashash, Leila., Latifian, Morteza. (2014). Psychometric Properties of the Attachment Intermediate Relationship Questionnaire for Middle Childhood. *Psychological methods and models*, fourth year, number 16, pp. 63-41.
- [36] Riahi F, Amini F, Salehi Veisi M. The children's behavioral problems and their relationship with maternal mental health. *jmj*. 2012; 10(1) :46-52.
- [37] Yagon M. Children at risk for learning disorders: Multiple perspectives. *J Learn Disabil*. 2003; 36:318-35.
- [38] Sroufe, L.A. (1990). Pathways to Adaptation and Maladaptation: Psychopathology as Developmental Deviation. In D. Cicchetti (Bd.),
- [39] Main., M., & George, C. (1985). Response of Abused and Disadvantaged Toddlers to Distress in Agemates: A Study in the Day Care Setting. *Developmental Psychology*, 21, 407412.
- [40] Khanjani Zeinab. (2008). Investigating the role of sensory deficits in attachment styles and behavioral problems in children. *Journal of Psychology*, University of Tabriz, Third Year, No. 9.
- [41] Bauminger N, Kimhi-Kind I(2000). Social information processing, security of attachment and emotion regulation.